

PATATES TARIMI

Patates çeşitli iklim koşullarına kolayca adapte olabilmesi, ucuzluğu, alternatif bitkilerle kıyasladığında birim alandan fazla verim alınması, besin değerinin yüksek oluşu gibi nedenlerden dolayı ülkemizde değişik bölgelerde üretilmektedir.

TOHURLUK VE ÇEŞİT SEÇİMİ

Hastalıklardan arı başlangıç materyali patates tarımının en önemli kısmıdır. Yetiştirilecek patates çeşitlerinde bölge, iklimsel faktörler, Pazar durumu gibi birçok unsur etkili olmaktadır. Yetiştirici, nasıl bir ürün elde etmek istediğine önceden karar vermeli, üretim amacını öncede belirlemelidir. Bu kararı verirken üretim yapılan bölgenin şartları dikkate alınmalıdır. Sanayilik, yemeklik, veya tohumluk üretim durumuna göre ekilecek çeşite karar verilmelidir. Kaliteli ve hastaliksız tohumluk kullanmak patateste önemli ve zorunlu bir durumdur. Patates tarımında yüksek verim alabilmek için yüksek verimli çeşit kullanma kadar sağlıklı tohumluk yumruların kullanılması

da önemlidir. Seçilen çeşit ne kadar yüksek verim potansiyeline sahip olursa olsun, eğer tohumluk yumrular sağlıklı ve istenilen özelliklere sahip değilse hedeflenen verime ulaşmak mümkün olamaz. Patates hastalıkları genellikle yumrularla taşınmakta ve hastalıkların belirtilerini yumru üzerinde çıplak gözle görmek mümkün olmamaktadır. Bu nedenle dikimde kullanılacak tohumluk yumruların sertifikalı olmasına büyük özen gösterilmelidir. Patates ekiminde dekara 250 – 300 kg tohumluk kullanılır.

MÜNAVEBE

Patates tarımı yapılan bölgelerde hastalık ve zararlılardan en az etkilenmek için ekim nöbeti çok önemlidir. Ayrıca şeker pancarının önce ve sonra patates dikimi yapılması durumunda topraktan geçen hastalıkların yoğunluğunu artırma riski vardır. Patates, bir çapa bitkisi olduğu için temiz ve iyi havalanmış bir toprak bırakır. Bu nedenle ekim nöbeti sırasında önemli bir yeri vardır. Her yıl üst üste patates dikimi yapılan tarlalarda topraktan geçen hastalıkların yoğunluğu artmakta, verimde önemli azalmalar

meydana gelmektedir. Bu nedenle her yıl üst üste aynı tarlaya patates dikilmemelidir.

TOPRAK HAZIRLIĞI

Patatesin yumru gelişimi için iyi hazırlanmış ve kabartılmış bir tohum yatağı hazırlanmalı toprağa gevşek bir yapı kazandırılmalıdır. Toprak sonbaharda tavında iken kulaklı pullukla 20-25cm derinlikten sürülmelidir. İlkbaharda toprak tava geldiğinde kazayağı-tırmık kombinasyonu çekilerek gevşek bir tohum yatağı hazırlanarak tarla ekime hazır hale getirilmelidir.

DİKİM VE DİKİM ZAMANI

Dikim zamanını belirleyen faktör toprak sıcaklığıdır. Toplam sıcaklığı 8-10 dereceyi bulduğu zaman dikim işlemine başlanabilir. Uygun ekim zamanı 15 Nisan-15 Mayıs tarihleri arasındadır. Tohumluk üretimi için 28-35mm çarpındaki yumrular, normal üretim için ise 35-60mm çarpındaki yumrular kullanılmalıdır. Dikimden önce tohumluklar ilaçlanmalıdır. Dikim derinliği daha çok toprak nemi ve sıcaklığına bağlı olarak 4-5cm olmalıdır. Dikilen

yumrular en az 10-15cm toprak örtüsüyle örtülmelidir. Nemin yetersiz olduğu durumlarda derin dikim yapılmalıdır. Sıra arası 70cm sıra üzeri mesafe 30-40cm olmalıdır.

BAKIM İŞLERİ

Patates, 3-4 yapraklı olunca yüzlek ve dikkatli bir şekilde ilk çapa yapılır. Bu çapa ile toprak kabartılır, yabancı otlar öldürülür ve nemin korunması sağlanır. Bundan sonra 20'şer gün arayla (gerekirse 3-4 defa) her çapa ile birlikte boğaz doldurma işlemi yapılır.

GÜBRELEME

Patates çiftlik gübresinden çok hoşlanır. Dekara 1,5 – 2 ton, eğer toprak çok fakir ise 2,5 – 3 ton çiftlik gübresi verilirse verim çok artar. Bu miktarlardan fazlası nişasta miktarı ve lezzeti olumsuz etkiler. Öncelikle bir toprak analizinin yaptırılması gerekir. Eğer, gerekli toprak analizi yapılamıyorsa, dekara 10 – 15 kg DAP, üst gübre olarak da 20 – 30 kg ÜRE verilebilir.

SULAMA

Topraktaki nem dikkate alınarak ilk sulama, yumrular fındık büyüklüğüne geldiğinde yapılmalıdır. Hafif topraklarda 15 – 18, ağır topraklarda 22 – 25 gün arayla yetiştirme süresince 2 – 4 sulama yapılır. Hasat ile son sulama arasında 1 haftalık bir zaman bırakılır.

HASAT

Patateste hasat zamanının geldiği yaprak ve sapların sararıp kuruduğu, yumruların normal büyüklüğünü alarak bitkiden kolayca ayrıldığı ve kabuğun kalınlaşıp sertleştiğinden anlaşılır. Kabuk tırnakla kolayca soyulmaz. Yumrunun kesiti ıslak değil, koyu bir görünümdedir. Patatesten ortalama 2.500 – 3.000 kg/da verim alınabilir.

PATATES HASTALIKLARI

Mildiyö

Siyah Siğil

Siğil

Karabacak

Gövde Çürüklüğü

Yumru Çürüklüğü

Yumru İçi Pas ve Gövde Sonu Kahverengileşme

İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü		231 16 81	
İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri			
Altıntaş	311 20 20	Emet	461 30 25
Aslanapa	331 21 56	Gediz	412 38 94
Çavdarhisar	351 21 40	Hisarcık	481 31 81
Domaniç	661 30 13	Pazarlar	571 22 73
Dumlupınar	371 20 01	Simav	513 71 14
Tavşanlı	614 11 09	Şaphane	551 24 08

T.C.

KÜTAHYA VALİLİĞİ

İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK

MÜDÜRLÜĞÜ

PATATES TARIMI

2015 – Kütahya